

Den otevřených dveří MITUTOYO ČESKO s.r.o.
22.6.2017

Kalibrace měřicích přístrojů

Dobrý
den

Já jsem
Mitsuko

Mitutoyo

Mitutoyo Česko s.r.o.

Kalibrační laboratoř

Czech Rep.

Dne 8.12.2016 získala naše kalibrační laboratoř osvědčení o akreditaci.

V současnosti provádíme akreditované kalibrace souřadnicových měřicích strojů (CMM).

Na provádění akreditovaných kalibrací máme prozatím k dispozici dva oprávněné techniky.

Udělení akreditační předchází dlouhodobý proces příprav. Jedná se zejména o přípravu příručky kvality laboratoře, kalibračních postupů, výpočet nejistot měření, získání osvědčení odborné způsobilosti techniků laboratoře, mezilaboratorní porovnání atd.

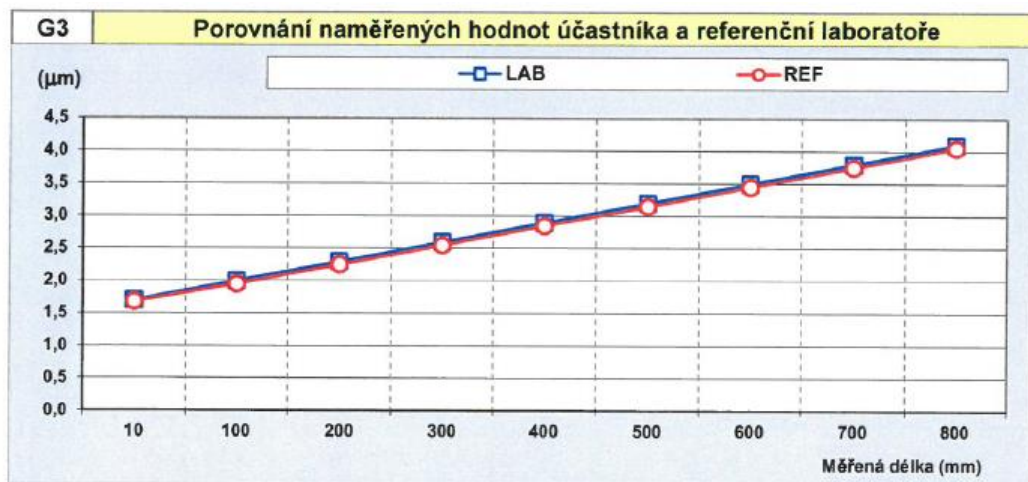
Mitutoyo

Mitutoyo Česko s.r.o.

Kalibrační laboratoř

Czech Rep.

Jako jeden z kroků pro získání osvědčení o akreditaci je účast na mezilaboratorním porovnání. Porovnání jsme provedli s ČMI.

ČESKÝ METROLOGICKÝ INSTITUT
Český metrologický institut, Referát MPZ

OSVĚDČENÍ

O ÚČASTI V DVOUSTRANNÉM
MEZILABORATORNÍM POROVNÁNÍ

číslo 0318-OV-C093-16

Předmět dvoustranného mezilaboratorního porovnání:

SOUŘADNICOVÝ MĚŘICÍ STROJ

Označení porovnání: 11-093-16

Držitel osvědčení:

Mitutoyo Česko s.r.o.
Dubská 1626, 415 01 Teplice

Výsledek

Na základě provedeného měření a následného vyhodnocení uvedeného ve Zprávě o dvoustranném mezilaboratorním porovnání číslo 0318-ZV-C093-16 účastník

vyhověl

požadavkům pro toto dvoustranné mezilaboratorní porovnání podle ČSN EN ISO/IEC 17043.

Datum vystavení: 29.08.2016

Mgr. Blanka Šmardová, Ph.D.
referent Referátu MPZ

Ing. František Staněk, Ph.D.
odborný ředitel pro legální metrologii

Mitutoyo

Přes veškeré komplikace a náročnost akreditačního procesu jsme se rozhodli, že do budoucna budeme pro naše zákazníky dále rozšiřovat nabídku akreditovaných kalibrací o další přístroje.

Plán rozšíření v tomto roce:

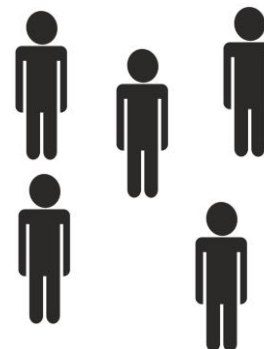
- ☐ Drsnoměry
- ☐ Konturoměry (včetně kombinovaných přístrojů)
- ☐ Měřicí mikroskopy
- ☐ Profilprojektory
- ☐ Přístroje na zpracování obrazu (QuickScope)

V dalších letech pak budeme nadále pokračovat v rozšiřování nabídky akreditovaných kalibrací. Při tomto rozšiřování budeme vycházet z poptávky a zájmu zákazníků.

Předpoklad rozšíření pro další období:

- ☐ Kruhoměry
- ☐ Výškoměry
- ☐ Další přístroje na zpracování obrazu
- ☐ Více oprávněných techniků
- ☐ Etalony drsnosti

Co je kalibrace ???

Na toto téma se v odborných kruzích vedou stále nekonečné diskuze a není účelem této prezentace, to dále rozvádět. V této prezentaci bych se naopak rád zaměřil na kalibrace měřicích přístrojů a na to jak si vybrat správnou kalibraci.

Dle mezinárodního metrologického slovníku (VIM) TNI 01 0115,
je kalibrace činnost, která za specifikovaných podmínek v prvním kroku stanoví vztah mezi hodnotami veličiny s nejistotami měření poskytnutými etalony a odpovídajícími indikacemi s přidruženými nejistotami měření a ve druhém kroku použije tyto informace ke stanovení vztahu pro získání výsledků měření z indikace.

Kdo z vás tuto definici pochopil hned napoprvé ???

Není kalibrace jako kalibrace

Prováděná externí kalibrační laboratoří

- ☐ Měření dle interního postupu laboratoře
- ☐ Vystavení kalibračního listu (certifikátu)
- ☐ Kalibrační list bez vyhodnocení
- ☐ Nejistota měření, často vysoká
- ☐ Nutná podpora zaměstnance
- ☐ Akreditace dle ČSN EN ISO/IEC 17025

Jée,
tomuhle je
tak
devadesát.

Není kalibrace jako kalibrace

Prováděná výhradním zastoupením Mitutoyo

- ☐ Inspekce (servis)
- ☐ Měření dle interního postupu výrobce
- ☐ Kompenzace výsledků, nastavení přesnosti přístroje
- ☐ Opětovné měření (kalibrace) s ohledem na mezinárodní normy
- ☐ Vystavení kalibračního certifikátu
- ☐ Kalibrační certifikát s vyhodnocením
- ☐ Postupy měření a etalony vedoucí k nízké nejistotě
- ☐ Není nutná podpora zaměstnance
- ☐ Akreditace dle ČSN EN ISO/IEC 17025 (Prozatím CMM)

Jéé, ten
se mi
líbí.

A kolik
toho
umí!

Mitutoyo

Není kalibrace jako kalibrace

Prováděná externí kalibrační laboratoří

- ☐ Měření dle interního postupu laboratoře
- ☐ Vystavení kalibračního listu (certifikátu)
- ☐ Kalibrační list bez vyhodnocení
- ☐ Nejistota měření, často vysoká
- ☐ Nutná podpora zaměstnance
- ☐ Akreditace dle ČSN EN ISO/IEC 17025

Prováděná výhradním zastoupením Mitutoyo

- ☐ Inspekce (servis)
- ☐ Měření dle interního postupu výrobce
- ☐ Kompenzace výsledků, nastavení přesnosti přístroje
- ☐ Opětovné měření (kalibrace) s ohledem na mezinárodní normy
- ☐ Vystavení kalibračního certifikátu
- ☐ Kalibrační certifikát s vyhodnocením
- ☐ Postupy měření a etalony vedoucí k nízké nejistotě
- ☐ Není nutná podpora zaměstnance
- ☐ Akreditace dle ČSN EN ISO/IEC 17025 (Prozatím CMM)

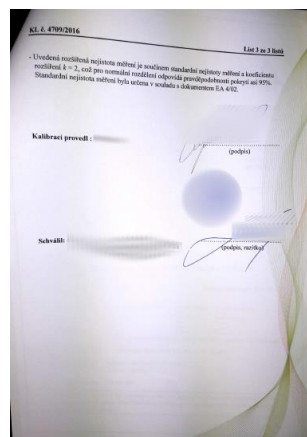
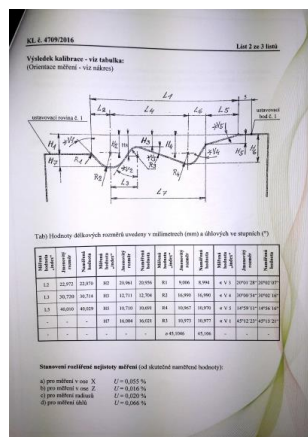
Nejistota měření

Pokud se u kalibrací bavíme o nejistotě měření, tak jde vždy o rozšířenou nejistotu měření.
A je to další věc, na kterou byste se při výběru laboratoře měli zaměřit !!!

Dle VIM je rozšířená nejistota měření, součin kombinované standardní nejistoty měření a koeficientu většího než číslo jedna.

Tento koeficient se nazývá koeficient rozšíření. (Ve většině případů se $k=2$)

Opět nebudu dlouho rozvádět pojem nejistot, a rovnou se vrhneme na praktickou ukázkou.

[illegible]

Z - 0,4 μm

- **Název:** Profiloměr Contracer CV-1000 – 1 kus
 - **Výrobce :** Mitutoyo
 - **Jmenovitý rozměr:** X = 50 mm; Z = 25 mm / dílek st. 1 µm / úhel - dílek st. 1°
 - **Identifikační číslo:** KX 8-4; v.č. 900151110

Nejistota měření

Ted' se vrátíme k předchozí ukázce kalibračního listu.

Stanovení rozšířené nejistoty měření (od skutečné naměřené hodnoty):

a) pro měření v ose X	$U = 0,055 \%$
b) pro měření v ose Z	$U = 0,016 \%$
c) pro měření radiusů	$U = 0,020 \%$
d) pro měření úhlů	$U = 0,066 \%$

Tak to to
rovnou
mohl měřit
metrem !!!

Pokud vezmeme osu X, a měřenou délku 50 mm, dostaneme nejistotu 0,0225 mm

Specifikace Mitutoyo pro CV-1000

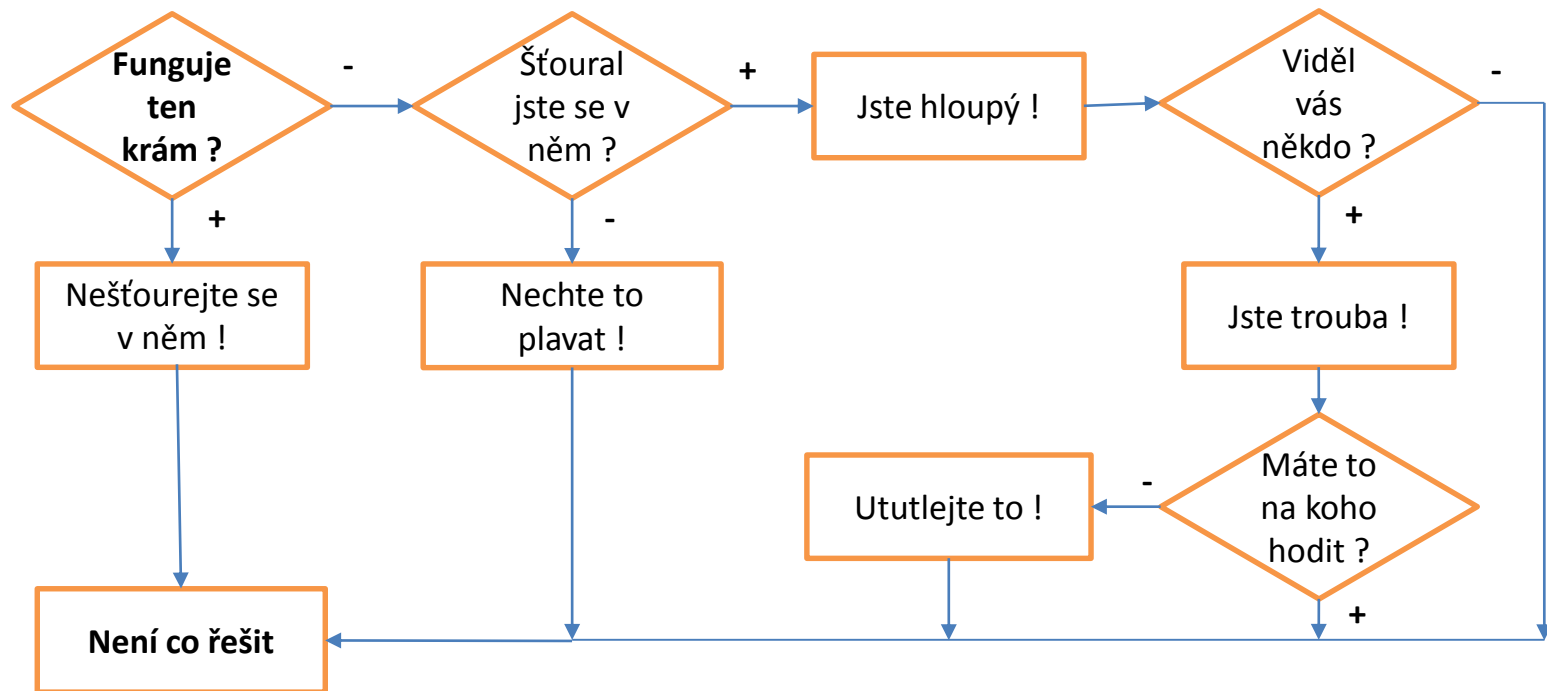
Osa X – $(3,5 + 2L/100) \mu\text{m}$ kde L je v mm

Pro vzdálenost 50 mm, dostaneme $3,5 + 2 \cdot 50/100 = 4,5 \mu\text{m} = 0,0045 \text{ mm}$

Takže nejistota měření, je pětikrát větší, než max. povolená chyba, daná výrobcem !!!

„Metrologické“ řízení měřidel

Základní otázka zní:

Shrnutí

Doufám, že tato prezentace, byla pro vaši práci alespoň trochu užitečná, a osvětlila jednoduchou a srozumitelnou formou rozdíly mezi kalibracemi, pojem nejistoty měření a jak si vybrat správnou kalibraci.

Já
mám
jasno.

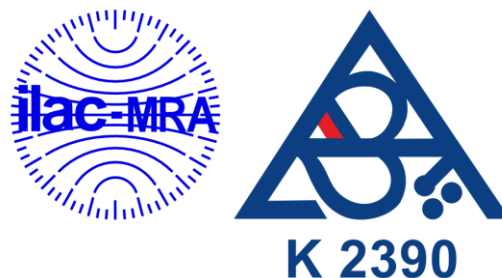

Nyní by jste měli vědět koho si pro kalibraci vašich přístrojů Mitutoyo vybrat.

Tak nyní si vyhodnotíme naši malou soutěž.

Kdo mi poví jaké dvě číslovky nám v průběhu prezentace sdělila Mitsuko?

A co ta čísla znamenají ?

Mitutoyo

Závěr

Případné dotazy Vám rád zodpovím v odpoledním bloku přímo u našich přístrojů.

A na úplný závěr mám pro Vás pár metrologických pravidel:

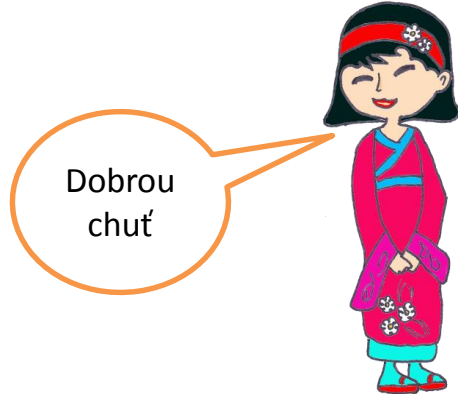
Neopakuj měření, dožiješ se zklamání.

Jestliže se pokus vydařil, musela se stát chyba.

Koeficient PSV je číslo, kterým musíme vynásobit výsledek měření **Pro Správný Výsledek**.

Děkuji za pozornost.

Dobrou chuť.

Dobrou
chuť